

POSUDEK BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Typ posudku: oponentský

Autor/ka práce: Petr Syrůček

Název práce: Skauting po sto letech: Sociologický výzkum skautských oddílů v Praze a v Římě

Vedoucí práce: Milan Tuček

Oponent/tka: Michal Uhl

Navržené hodnocení: v závislosti na obhajobě mezi **dobře** a **nedoporučuji k obhajobě**.

Zdůvodnění Vašeho hodnocení práce (zejména výhrad a kritických připomínek) rozepište podle níže uvedených kritérií.

1. Je cíl práce (výzkumná otázka) jasně formulován a odpovídají mu závěry? Je práce vhodně strukturována?

Se změnou tématu během výzkumu se autor vypořádal na výbornou. Struktura textu je velmi přehledná a hodnotím ji na výbornou. Text dodržuje logické členění kapitol, díky kterému je velmi snadné se v textu rychle orientovat. Výzkumné otázky jsou formulovány velmi jasně a v rámci možností práce se autor snaží na ně odpovědět v závěru. Nebudeme-li v této fázi hodnotit kvalitu odpovědí, lze konstatovat, že žádná z klíčových otázek nezůstala nezodpovězena.

2. Opírá se autor/ka o dostatek literatury relevantní tématu práce? Využívá i cizojazyčné texty?

Seznam literatury je spíše skromnějšího rozsahu, je však v první a druhé kapitole vcelku dobře využit. Autor využívá tři cizojazyčné texty, kladně hodnotím především zařazení neanglofonního, italského textu.

3. Jaká je kvalita použitých dat nebo zdrojů (včetně jejich výběru, sběru a popisu) a metod jejich analýzy?

Myšlenka komparativní práce, která si kladla za cíl porovnání mezi pražskými a římskými skauty, je nosná. Práce je na hraně obhajitelnosti z důvodu nevhodně použité metodologie. Rozdělení na kvalitativní část a kvantitativní část mělo ve svém základu jisté racionální informace, že kvalitativní část nebyla v případě Říma uskutečněna, je pochopitelná, leč nelze ji čtenáři oznámit až na straně 20. Vzhledem k tomu, že práce je komparativní, jedná se o zásadní nedostatek, řešením mělo být celé vypuštění kvalitativní části.

Kvantitativní část výzkumu, která se zaměřila na skauty, analyzovala 78 římských a 65 pražských skautů. Vzhledem k příliš malému vzorku lze očekávat velkou výběrovou chybu. Dále při použití metody Chí-kvadrátu zůstal autor na půli cesty. Pokud se v otázkách ukázala závislost proměnných (čtenář se však nemá vůbec šanci přesvědčit, u kterých otázek jsou závislosti a u kterých nikoliv), není vůbec zřejmé, kde ona závislost je. Pro identifikaci konkrétních signifikancí by čtenář očekával užití adjustovaných reziduí.

Práce se navíc deklaruje jako reprezentativní pro Prahu a Řím (str. 4), nelze se však dočíst, zda byl proveden náhodný a kvótní výběr respondentů – což lze považovat za zásadní chybu. Domnívám se, že na zajímavosti výsledků by nic nezměnil fakt, že by si výzkum nedělal nárok na reprezentativnost (výzkum lze pojímat jako případovou studii). Celkové užití kvantitativní metody vzhledem k malému souboru dat považuji za nešťastné. Výzkum by nabyl přesvědčivých rozměrů, kdyby autor pro analýzu skautů použil kvalitativní sběr dat (a následnou analýzu např. v Atlas.ti).

4. Jaká je kvalita argumentů, o něž autor/ka opírá závěry, k nimž dospěl/a?

Jedna z hlavních myšlenek práce je, že členové skautských oddílů pocházejí z homogenní socioekonomické skupiny obyvatel. V práci je však dáno rovnítko mezi vzděláním, homogeností skupiny dětí a kulturním kapitálem (str. 22). Domnívám se, že vzdělání rodičů nemůže být použito jako jediný indikátor, který má posoudit homogenitu či heterogenitu skupiny dětí či kulturního kapitálu. Minimálně bych očekával pro porovnání frekvenci vzdělanostní struktury Prahy a Říma (vztaženo k analyzované skupině).

V analytické a závěrečné části práce některá tvrzení, která nesouvisí přímo s výzkumem, působí neukotveným a nevyargumentovaným dojmem. Například výroky „Italové celkově přikládají vysokou váhu módě“ (str. 29), nebo odkaz na tradiční rozdělení rolí v rodině (str. 24), jsou pouhé autorovy domněnky, které nejsou podloženy řádnou citací.

5. Jsou v práci autorova/autorčina tvrzení a zjištění jasně odlišena od tvrzení a zjištění převzatých?

V práci je dobře patrné, které myšlenky jsou autorovy a které jsou přejaté. Kapitoly jedna a dvě jsou toho dobrým důkazem. Výjimečně autor používá pojmy, které by zasluhovaly citaci či odkaz na příslušnou autoritu (např. „kulturní kapitál“ na str. 22 nebo např. „habitus“ na str. 42 - Bourdieu).

6. Jaká je úroveň odkazového aparátu, jazyka a dalších formálních náležitostí?

Použitý jazyk je na velmi dobré úrovni. Po jazykové stránce práce splňuje náležitou odbornou úroveň. Kladně hodnotím, že užití odborného jazyka není na úkor srozumitelnosti textu. Zásadní nedostatek je v kvalitě a srozumitelnosti grafů, které mají ilustrovat vyzkoumaná zjištění. Grafy jsou nepřehledné a zmatečné. Základní problém je ve volbě grafického znázornění informací, v práci je užit pouze jeden typ grafů i v případech, kde by bylo vhodné užit jiný typ zobrazení (koláčový graf nebo skládaný horizontální graf do 100 % apod.). Nelze přehledně porovnávat položky, které mají být porovnávány. V textu navíc není vysvětleno, proč se v jednotlivých grafech mění počet analyzovaných. Popisky u grafů jsou nepřehledné, nebo chybí úplně (str. 22). Z titulku není u poloviny grafů na první pohled zřejmé, k čemu se graf vztahuje.

7. Jiné přednosti a/nebo nedostatky, které neodpovídají výše uvedeným kritériím (jsou-li jaké).

Za zásadní nedostatek také považuji fakt, že práce neobsahuje kopii dotazníku, který byl distribuován. Minimálně jako příloha by pro důvěryhodnost práce byl určitě prospěšný. Na straně 24 se čtenář nepřímou z titulku grafu dočítá, že jsou dotazováni pouze chlapi (mužský tvar otázky). V práci není vůbec tematizováno, zdali jsou zkoumány segregované, či koedukované oddíly a zdali v rámci „reprezentativnosti“ výzkumu na Prahu a Řím bylo s tímto faktem pracováno.

8. Náměty na diskuzi při obhajobě práce.

Vzhledem k výše zmiňovaným nedostatkům očekávám, že autor se pokusí vypořádat s výše zmiňovanými výhradami.

Celkové hodnocení práce:

Zvolené téma je zajímavé a sociologicky relevantní. Strukturu práce považuji za excelentní. Práce trpí drobnými formálními chybami (špatné grafy s chybějící legendou, špatně číslovaná kapitola na str. 17 apod.). Jak už bylo napsáno výše, za zásadní chybu považuji zvolenou metodu sběru dat i interpretované závěry. Práce s dobrým nápadem a zajímavou komparací s italským skautingem se bohužel mívá účinkem. Práce je na hraně obhajitelnosti a její hodnocení bude záviset na samotné obhajobě.

Datum: 6. 6. 2011

Podpis: Michal Uhl